

Muhasho wa zwa Vhuendelamashango

Mbekanyamushumo dza Mveledziso ya Vhukoni (Zwikili)

1. Mbekanyamushumo ya Vhupfumbudzi ha Tshumelo ya Waini

Mbekanyamushumo ya Vhupfumbudzi ha Tshumelo ya Waini (sommelier) ine ya ɳetshedza vhupfumbudzi kha vhaswa vha si na mishumo u itela u engedza zwikhala zwa mishumo kha sekithara ya zwa vhuendelamashango na zwa vhudzulo na zwīliwa.

Ndalukano ine ya ɳetshedzwa: Ḳhanziela ya Mbekanyamushumo ya Vhukoni, yo livhiswaho kha vhaswa vha si na mushumo lwa tshifhinga tsha miwedzi miraru. Vhupfumbudzi ho Ḳanganedzwa nga Sekithara ya Mvelele, Vhutsila, Vhuendelamashango, ya zwa Vhudzulo na zwīliwa na Pfunzo ya Sekithara ya Mitambo, Vhulanguli ha Vhupfumbudzi (CATHSSETA) na Dzangano ḥa zwa u bveledza ndirivhe na waini ḥa Afrika Tshipembe (South African Sommelier Association (SASA)).

Thodea dza u nanguludza vhanne vha do wana mushumo dzi nga ndila dzi tevhelaho:

- Vhanne vha do wana mushumo vha tea u vha vha vhukati ha 18-35;
- Vha na Maṭiriki nahone vha tshi ḅivha English (Tshiisimane) kana Vhuendelamashango na Ndalukano ya Vhukoni ha zwa vhudzulo na zwīliwa (vha tea u ɳetshedza khophi dzo khwaṭhisedzwaho dza Ḳhanziela);
- Khophi ya ID yo khwaṭhisedzwaho (Vha mudzulapo wa Afrika Tshipembe);
- Muswa a si na mushumo hu tshi katelwa na vhathe vha re na vhuholefhali;
- Vhutanzi ha vhudzulo, na dziwe Ḳhanziela dzo teaho;
- Vho wanaho mushumo vha hola muholo wa R150;
- Vho dzhenelalaho kha mbekanyamushumo dza Ḷenashipi kana vhukoni tshifhingani tsho fhiraho, vha tea u zwi sumbedza kha vhurifhi ha u khwaṭhisedza.

Dzimbudziso dzi nga rumelwa kha skillsdevelopment@tourism.gov.za

2. Mbekanyamushumo ya u Pfumbudza Vhabiki kha zwa Vhubiki ha Phurofeshinala

Mbekanyamushumo ya u Pfumbudza Vhabiki kha zwa Vhubiki ha Phurofeshinala, ine ya ɳetshedza vhupfumbudzi kha vhaswa vha si na mushumo u itela u engedzedza

zwickhala zwa mushumo kha sekithara ya vhuendelamashango na zwa vhudzulo na zwiliwa.

Ndivho dza mbekanyamushumo ndi u pfumbudza vhaswa vha si na mushumo kha zwa vhubiki ha phurofeshina. Mbekanyamushumo yo vhumbiwa nga 30% ya thyiori na 70% ya vhupfumbudzi ha u guda mushumo kha fhethu ha mushumo.

Ndalukano dzine dza ɻetshedzwa: Mbekanyamushumo ya vhukoni ndi ya tshifhinga tsha miwedzi ya rathi nahone yo livhiswa kha vhaswa vha sa shumi.

Thodea dza u nanga vhane vha ɻo wana mushumo dzi nga ndila i tevhelaho:

- Vhane vha ɻo wana mushumo vha tea u vha vha na miwaha ya vhukati ha 18-35;
- Vha tea u vha vha na mařiriki nahone vha tshi ɻivha Tshiisimane (English) kana vha na ndalukanyo dza Vhuendelamashango na dza zwa vhudzulo na zwiliwa (vha ɻetshedze khophi dzo khwařhisedzwaho dza ɻhanziela);
- Khophi ya ID yo khwařhisedzwaho (vha vhe vha Mudzulapo wa Afrika Tshipembe);
- Vhaswa vha si na mushumo, hu tshi katelwa na vhathu vha re na vhuholefhali;
- Vhulanzi ha vhudzulo, kana ɻhanziela iñwe na iñwe yo teaho;
- Vhane vha ɻo wana mushumo vha ɻo hola muholo wa ɻuvha wa R150.
- Dzimbudziso dzi nga rumelwa kha skillsdevelopment@tourism.gov.za

3. Mbekanyamushumo ya u Pfumbudza Vhakhwařhisedzi vha Ndeme ya u Tsireledzea ha Zwiliwa

Mbekanyamushumo ya u Pfumbudza Vhakhwařhisedzi vha Ndeme ya u Tsireledzea ha Zwiliwa i ɻetshedza vhupfumbudzi kha vhaswa vha si na mushumo u itela u engedza zwickhala kha sekithara ya zwa vhudzulo na zwa zwiliwa nahone yo livhiswa kha vhaswa vha sa shumi.

Mbekanyamushumo yo livhiswa kha vhaswa vhane vha vha kha zwa u bika ha phurofeshina. Yo vhumbiwa nga 30% ya vhupfumbudzi ha thyiori na vhupfumbudzi ha u guda mushumo kha fhethu ha mushumo.

Ndalukano dzine dza ɻetshedzwa: Mbekanyamushumo ya vhukoni ndi ya tshifhinga tsha miwedzi ya rathi nahone yo livhiswa kha vhaswa vha sa shumi.

Thodea dza u nanguludza vhane vha ɻo wana mushumo

- Vhane vha ɻo wana mushumo vha tea u vha vha vhukati ha miwaha ya 18-35;
- Vha tea u vha vha na Mařiriki nahone vha tshi ɻivha English (Tshiisimane) kana vha na Ndalukano ya Vhuendelamashango na ya zwa vhudzulo na zwa zwiliwa (vha ɻetshedze khophi dzo khwařhisedzwaho dza ɻhanziela);

- Khophi ya ID yo khwaṭhisēdzwaho (vha Mudzulapo wa Afrika Tshipembe);
- Vha vhe vha muswa a si na mushumo hu tshi katelwa vhathu vha re na vhuholefhali;
- Vhuṭanzi ha vhudzulo na ḥanziela dziṁwe na dziṁwe dzo teaho;
- Vhane vha ḫo wana mushumo vha ḫo hola muholo wa ḫuvha wa R150;

Dzimbudziso dici nga rumelwa kha skillsdevelopment@tourism.gov.za

4. Mbekanyamushumo ya u Pfumbudza Vhaswa kha zwa vhudzulo na zwa zwiliwa: Zwiliwa na Zwinwiwa

Mbekanyamushumo ya Zwiliwa na Zwinwiwa i ḥetshedza vhupfumbudzi kha vhathu vha si na mushumo u itela u engedza zwikhala zwa mushumo kha sekithara ya zwa vhudzulo na zwa zwiliwa na vhuendelamashango.

Ndivho ya mbekanyamushumo ndi u pfumbudza vhaswa vha si na mushumo kha u bika ha phurofeshinala. Mbekanyamushumo yo vhumbiwa nga 30% ya vhupfumbudzi ha Thyiori na vhupfumbudzi ha u guda mushumo kha fhethu ha mushumo ha 70%.

Ndalukano dzo ḥetshedzwaho: Mbekanyamushumo ya vhukoni ndi ya tshifhinga tsha miwedzi ya rathi nahone i vha yo livhiswa kha vhaswa vha sa shumi.

Ṯodea malugana na u nanguludza vhane vha ṭoda mushumo

- Vhane vha ḫo wana mushumo vha tea u vha vha vhukati ha miwaha ya 18-35;
- Vha na Maṭiriki nahone vha tshi ḫivha English (Tshiisimane) kana vha na Ndalukano ya Vhuendelamashango na ya zwa Vhudzulo na zwa zwiliwa (vha ḥetshedze khophi dza ḥanziela dzo khwaṭhisēdzwaho);
- Khophi ya ID yo khwaṭhisēdzwaho (vha vhe vha mudzulapo wa Afrika Tshipembe);
- Muswa a sa shumi hu tshi katelwa vhathu vha re na vhuholefhali ha maṭo;
- Vhuṭanzi ha vhudzulo, na ḥanziela dziṁwe na dziṁwe dzo teaho;
- Vhane vha ḫo wana mushumo vha ḫo hola muholo wa ḫuvha wa R150;
- Vhane vha ḫo wana mushumo vho dzhenelelaho kha mbekanyamushumo dza ḥenashipi kana vhukoni ha tshifhingani tsho fhiraho, vha tea u zwi sumbedza kha vhurifhi ha u tikedza kana ha khwaṭhisēdzo.

Dzimbudziso vha nga dici rumela kha skillsdevelopment@tourism.gov.za

5. Mbekanyamushumo ya Vhalavhelesi ha Vhuendelamashango

Mbekanyamushumo ya Vhalavhelesi ha Vhuendelamashango ndi mbekanyamushumo ya tsireledzo ine ya thomiwa nga fhasi ha thuso ya

Mbekanyamushumo ya Mishumo ya Muvhuso yo Engedzedzwaho. Mbekanyamushumo i katela u pfumbudzwa na u iswa ha vhaswa vha si na mushumo fhethu ha vhuendelamashango ho sumbedzwaho kha mavundu othe a tahe. Ndivho khulwane ya mbekanyamushumo i katela u khwinisa ndivho ya tsireledzo ya vhuendelamashango kha fhethu ha ndeme hune vhaendelamashango vha hu dalela na u khwinisa vhukoni ha vhaswa vha si na mushumo na u fhungudza u sa tsireledzea.

Zwisumbi zwa ndeme zwa kushumele zwa Vhalavhelesi vha Vhuendelamashango vho tholiwaho hu sa katelwi fhedzi u:

- lavhelesa fhethu hune ha dalelwa nga vhaendelamashango;
- linda bisi dza vhaendelamashango na dzigoloi;
- u divhadza nga ha vhuendelamashango na u netshedza mafhuno kha vhaendelamashango;
- tsivhudza Tshumelo ya Mapholisa ya Afrika Tshipembe (South African Police Services (SAPS)) nga ha zwiwo zwa vhugevhenga zwine zwa khou humbulelwa (ndevhe na ma a SAPS);
- vhiga vhugevhenga vhufhio kana vhufhio kha SAPS kana kha mañwe mazhendedzi a u kombetshedza mulayo o teaho;
- shumana na vhugevhenga vhune ha vha na khonadzeo ya u kwama vhaendelamashango (ndi uri) u dzhiela vhatu dzigoloi nga khani, u tswiwa ha dzigoloi, vhufhura na u pwasha hu tshi itelwa u tswa; na;
- thusa kha u tikedza mutambudzwa wa muendelamashango; na (muendelamashango o hanganeaho); na
- netshedza mafhuno a ndeme a vhuendelamashango nga ha fhethu hune ha dalewa nga vhaendelamashango na nga ha shango.

Vhalavhelesi vha Vhuendelamashango vha pfumbudzwa kha mbekanyamushumo dzo fhambanaho dza vhukoni dzo tanganedzwaho dzi no nga sa Vhurangaphanda kha Vhaendelamashango, Tsireledzo na Mutakalo Mushumoni, Thogomelo ya Dzikhasitama na Mbekanyamushumo ya Zwikili zwa Tsireledzo na u Tsireledzea yo tanganedzwaho nga Pfunzo ya Sekithara ya Tsireledzo na Vhulanguli ha Vhugudisi. (SASSETA).

Mbekanyamushumo i khou shumiswa kha maga mararu nahone zwa zwino i kha liga lavhuraru. Vhupfumbudzi vhu do sedzesha nga maanda kha Thanziela ya Lushaka: Vhugudisi kana vhupfumbudzi ha ili liga vhu do sedzesha nga maanda kha Thanziela ya Lushaka: Ndalukano ya zwa Vhutsireledzi ha u Angaredza ya Vhuimo ha vhu 3 ha NQF yo tendelwaho nga SASSETA.

Thodea dza u nanga vhatu vhane vha do wana mushumo. Vhatu vhane vha do wana mushumo wa Vhalavhelesi vha Vhuendelamashango vha tea u vha:

- vha Mudzulapo wa Afrika Tshipembe;

- vha na miwaha ya 35 na u ya fhasi nahone vha tshi ḋivha Tshiisimane (English);
- vha na ḥanzielia ya maṭiriki;
- vha si na rekhodo ya vhugevhenga;
- vha tshi dzula kha masipala wapo/ tshitshavha tshi re tsini na fhethu hune ha dalelwa nga vhaendelamashango;
- vha vhe tsini na mutholi ane a khou ḥetshedza vhupfumbudzi na fhethu ha vhupfumbudzi (hune ha swikelelea nga tshiendedzi tsha nnyi na nnyi)
- A ho ngo tea u vha na vhatu vhane vha fhira muthihi (1) vhane vha ḋo wana mushumo nga muṭa;
- Mbekanyamushumo ya vhupfumbudzi i livhiswa nga maanda kha vhaswa; naho zwo ralo, mbekanyamushumo i nga katela phesenthe mbili (2%) ya vhatu vhane vha ḋo wana mushumo vhane vha vha na miwaha ya n̄tha ha ya 35;
- hune ha vha hu si na tshivhalo tsho linganaho tsha vhafumakadzi kana vhaswa, vhaswa vhane vha fusha ḥodea vha ḋo katelwa kha u dzhenelela kha mbekanyamushumo;
- hu tea u thomiwa nga vhane vha ḥoda mushumo vhe vha si dzhenelela kha EPWP ifhio kana ifhio/thandela dzo lamedzwaho nga muhasho kha miwaha mivhili yo fhelaho;
- vhane vha ḥoda mushumo vhe vha khunyeledza Gireidi 12 vha tea u dzhielwa n̄tha malugana na vhugudisi kana vhupfumbudzi kha ndalukano kana ḥenashipi ya NQF 2 u ya n̄tha; na
- vha tea u vha vho nangiwa kha iñwe ya khethekanyo dzi tevhelaho:
- vhaswa vho phasaho maṭiriki nga maanda vhe vha guda zwa u enda, vhuendelamashango na dziñwe therodzine dza yelana na zwa vhudzulo na zwa zwiliwa kha maṭiriki.
- Vhatu vho pandelwaho kha ndowetshumo ya vhuendelamashango vhane zwa zwino vha vha si na mushumo (vho fhedzaho n̄waha fhedzi vha si na mushumo) ; na
- Vhaswa vho phasaho digirii ya vhuendelamashango vha si na mushumo.

Muhasho u ḥetshedza mbadelo ya muholo wa (R200 nga ḋuvha X mađuvha a 23) u ya nga *Sectoral Determination No.5* ya ḥenashipi yo bviswaho nga Muhasho wa zwa Mishumo; u ḥetshedzaho ndambedzo ya zwishumiswa zwa u ḋitsireledza; na u ḥetshedza fhethu ha u shumela (sa tsumbo,) Gazebo, hune ya ḥodea.

Dzimbudziso dzi nga rumelwa kha jmatlala@tourism.gov.za

6. Vhugudisi ha Vhatu vhane vha tshimbidza Vhaendelamashango

Vhutshimbidzi ha vhaendelamashango ndi tshithu tsha ndeme kha vhuendelamashango sa izwi vhu ha ndeme kha thengiselano dza u bveledza

vhuendelamashango sa izwi vhu tshi shela mulenzhe kha u sika tshifanyiso tshavhuđi tsha shango lašu.

Afrika Tshipembe, vhutshimbidzi ha vhaendelamashango ndi phurofesheni ine ya lauliwa ine ya vha nga fhasi ha ndangulo ya mulayo wa lushaka na mbekanyamaitele. Muthu muňwe na muňwe ane a ḥođou vha mutshimbidzi wa vhaendelamashango u tea u wana vhupfumbudzi sa tshipiđa tsha ndalukano ya fomaļa, yo redzhisiđariwaho nga Vhulanguli ha Ndalukano dza Afrika Tshipembe (SAQA). Musi muthu onoyo a tshi dzhiwa uri u na vhukoni, u ḥo newa ḥanziela yo bviswaho nga Vhulanguli ha Mvelele, Vhutsila, zwa Vhudzulo na zwa zwiliwa zwa vhaendelamashango na Pfunzo ya Sekithara ya Mitambo na Vhulanguli ha Vhupfumbudzi kana zwiimiswa zwiňwe na zwiňwe zwo ḥanganedzwaho. Muhungeli o bvelelaho u ḥo tea u ita khumbelo kha Muňwaleli wa Vundu o teaho uri a ñwalisiwe uri a kone u shuma zwi mulayoni.

Mushumo wa vhatshimbidza vhaendelamashango ndi u dzudzanya, u ḥivhadza na u mvumvusa. Vhatshimbidza vhaendelamashango kanzhi vha tou ḥishuma nahone vha anzela u shuma nga zwifhinga zwa ñwaha na awara dzine vhulapfu ha hone ha vha hu sa lingani. Mushumo kanzhi u wanala nga u kwamana thwii na mazhendedzi a zwa vhatshimbidzi vhaendelamashango vha tea u vha tshi ḥikona kana u kona u ḥiimisa na u kona u ḥirengisa kana u ḥikungedzela.

Muhasho wo vha u tshi khou lambedza mbekanyamushumo dza u khwinisa vhukoni ha vhatshimbidzi vha vhaendelamashango u itela u khwinisa tshumelo dzo ḥetshedzwaho nga vhatshimbidzi vha vhaendelamashango khathihi na Mbekanyamushumo dza Vhupfumbudzi ha Vhatshimbidzi vha Vhuendelamashango hu tshi itelwa vhadzheneleli vhaswa vhane vha ḥođa u tevhelela buđo la mushumo la u tshimbidza vhaendelamashango. Mbekanyamushumo dzi anzela u thomiwa kha mavundu nahone dzi kungedzelwa kha gurannda dza tshitshavha tshapo. Vhupfumbudzi vhu ya nga ḥođea nahone ndivho yaho ndi u tandulula ḥahelelo ya vhukoni kha sekithara. Ngauralo, ḥođea dza u nanguludza vhadzheneleli dzi a fhambana nahone dzi ya nga lushaka lwa vhugudisi.

Dzimbudziso dzi nga rumelwa khao: TGtraining@tourism.gov.za

7. U ḥanganedza Nđivho i si ya fomaļa (Recognition of Prior Learning (ARPL)) ine Vhabiki vha nayo

Mbekanyamushumo ya u ḥanganedza Nđivho i si ya fomaļa ine Vhabiki vha nayo ndi u ḥanganedza nđivho ine vhabiki vha nayo u itela uri vha kone u wana ndalukano ya fomaļa (Ndalukano ya Mushumo wa Vhabiki – SAQA ID 101697).

Nđivho ya mbekanyamushumo ndi u pfumbudza vhagudi nga ha maitele a RPL u itela uri vha wane ndalukano ya vhabiki kha Vhuimo ha NQF ha vhu 5 na vhuimo ha

thaitili ya tshiofisi ya phurofeshinala. I vha yo livhiswa kha vhabiki vha no khou shuma vhane vha vha na vhukoni na tshenzhemo fhedzi vha si na ndalukano ya foma la.

Thodea dza u thola

- iñwaha ya 19 na u ya ntha
- U tea u vha a mudzulapo wa Afrika Tshipembe
- U tea u vha a na tshenzhemo ya ndowetshumo ya miñwaha 3, a tshi khou shuma sa mubiki kha khishi ine ya vha yo khethekanywa u ya nga vhuimo
- A tshi ñivha Tshiisimane (English) (U vhala na u ñwala)
- U vha na lutamo lwa zwiñiwa lu sa fheli, vhukoni ha u shuma nga maanda, vhukoni ha u kona u vcona zwithu zwiñuku zwa ndeme.

8. Inthenishipi

Muhasho u na mbekanyamushumo ya inthenishipi ya u tikedza vhathe vho phasaho metiriki kha u bveledzisa tshenzhemo yavho ya mushumo na vhukoni u itela u khwinisa vhukoni ha u wana mushumo kha maraga wa mishumo wa u angaredza. Iyi mbekanyamushumo ya muhasho i ñoda u gudisa dziintheni mushumo u ri vha kone u vha na vhukoni nga kha u guda mushumo na tshenzhemo.

Maitele a Khumbelo ya Inthenishipi:

- Khungedzelo kha gurannda dza muvhuso, webusaithi ya muhasho, (www.tourism.gov.za) na tshumelo dza didzhithala dza inthanethe.
- Khumbelo ya u dzhenelala kha mbekanyamushumo ya inthenishipi i tea u katela zwi tevhelaho:
- Vhurifhi ha khumbelo
- Fomo ya Z83 i wanala kha webusaithi ya muhasho
- Curriculum Vitae
- Rekhodo ya pfunzo (akademi) yo khwañisedzwaho na khophi dza ndalukano dzo khwañisedzwaho
- Khophi dza Liñwalo ja Vhuñe dzo khwañisedzwaho.

9. Dzibasari

Muhasho u nga ñetshedza tshipida tsha basari kana basari nga vhudalo malugana na ndalukano dzo swikelelaho kha miraðo yo teaho ya tshitshavha ine ya vha na miñwaha ya fhasi ha ya 35. Izwi zwi shuma sa ñila ya u kunga zwikili kana vhukoni vhune Muhasho wa vhu dzhia vhu sa wanalesi kana vhu ha ndeme.

Maitele a Khumbelo ya Basari :

- Muhasho u ita khungedzelo ya dzibasari kha gurannda dza muvhuso, kha Webusaithi ya Muhasho (www.tourism.gov.za).

- Muhumbeli u tea u ḋadza fomo ya khumbelo ya basari ya muvhuso, a nambatedze na khophi dza ndalukano dzo khwaṭhisēdzwaho, rekhodo dza pfunzo kana akademi dza zwino, Liñwalo ḥa Vhuñe, vhuṭanzi ha u ḋiñwalisa kha tshiimiswa tsha pfunzo ya n̄tha, vhuṭanzi ha muholo wa muundi na vhurifhi ha khwaṭhisēdzo kana thikhedzo.
- Fomo dza khumbelo dzi tea u poswa kana dza tou iswa nga tshanda.
- Fomo dza khumbelo dzi a wanala kha www.tourism.gov.za kana kha Desike ya u ḥanganedza vhathu ya Muhasho wa zwa Vhuendelamashango.

Hu ḫo davhidzanwa na vhahumbeli vho bvelelaho fhedzi.

Mbudziso dzoṭhe dzi nga rumelwa kha:

MUHASHO WA ZWA VHUENDELAMASHANGO

Senthara ya ḥingo: 012 444 6730/6621 | Emeili: callcentre@tourism.gov.za

Ofisi ya Lushaka: 012 444 6000

Adirese ya Fhethu: Tourism House, 17 Trevenna Street, Sunnyside

Adirese ya Poswo: Private Bag X424, PRETORIA, 0001

Webusaithi: www.tourism.gov.za